

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. ПРЕТПЛАТА СЕ ПОЛАЖЕ У НАПРЕД, И ТО НАЈМАЊЕ ЗА ПОЛА ГОДИНЕ, КОД СВИХ ПОЛИЦИЈСКИХ ВЛАСТИ, И ИЗНОСИ: 20 ДИНАРА НА ГОДИНУ ЗА ДРЖАВНА И ОПШТИНСКА НАДЛЕШТВА, А ЗА СВЕ ДРУГЕ ПРЕТПЛАТНИКЕ У ОПШТЕ 12 ДИНАРА ГОДИШЊЕ. ЗА ИНОСТРАНСТВО: ГОДИШЊЕ 24, ПОЛУГОДИШЊЕ 12 ДИНАРА У ЗЛАТУ. ПОЈЕДИНИ БРОЈЕВИ „ПОЛИЦИЈСКОГ ГЛАСНИКА“ НЕ ПРОДАЈУ СЕ. РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за начелника прве класе среза крагујевачког Благоја Радовановића, начелника друге класе истога среза;

за секретара друге класе начелства округа ужичког Михаила С. Илића, секретара треће класе истога начелства;

за секретара друге класе начелства округа рудничког Радомира Новаковића, секретара треће класе истога начелства;

за секретара друге класе начелства округа чачанског Радомира П. Васиљевића, секретара треће класе истога начелства;

за начелника друге класе среза посавског, округа београдског, Божицара Ристића, начелника треће класе истога среза;

за начелника друге класе среза поречког Милана Првуловића, начелника треће класе истога среза;

за секретара друге класе начелства округа смедеревског Ђорђа Ст. Костића, секретара треће класе истога начелства;

за начелника друге класе среза масурничког Михаила П. Илића, начелника треће класе истога среза;

за секретара друге класе начелства округа тимочког Војислава Кимпановића, секретара треће класе истога начелства;

за секретара друге класе начелства округа ваљевског, Војислава Анђелковића, секретара треће класе истога начелства;

за полицијског писара прве класе начелства округа крушовачког Гаврила Јевтића, полицијског писара друге класе истога начелства;

за полицијског писара прве класе среза пожаревачког Драгишу Пантелића, полицијског писара друге класе истога среза;

за полицијског писара прве класе среза посаво-тамнавског Милана И. Поповића, полицијског писара друге класе истога среза;

за полицијског писара друге класе Управе вароши Београда Милорада Лозанића, полицијског писара треће класе исте Управе;

за полицијског писара друге класе начелства округа крагујевачког Светислава Ранковића, полицијског писара треће класе истога начелства;

за полицијског писара друге класе среза бољевачког Живојина Поповића, полицијског писара треће класе истога среза;

за полицијског писара друге класе среза поцерског Владимира Константиновића, полицијског писара треће класе истога среза, и

за полицијског писара друге класе среза млавског Душана Ђурића, полицијског писара треће класе истога среза.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 29. јуна 1912. године, у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I, на предлог Министра Унутрашњих Дела, решено је:

да се Христифору Ђуричићу, полицијском писару треће класе начелства округа топличког, уважи оставка, коју је поднео на државну службу.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 27. јуна 1912. године, у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I, на предлог Министра Унутрашњих Дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се Радивоје Јоцић, полицијски писар треће класе начелства округа чачанског, на основу § 76. закона о чиновницима грађанског реда отпусти из државне службе.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела 29. јуна 1912. године, у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

БЕЛЕШКЕ ИЗ СУДСКЕ ПРАКСЕ ПО КРИВИЧНИМ ДЕЛИМА КРИТИЧКО ИЗЛАГАЊЕ

од
М. С. Ђуричића
судије Касационог Суда

(НАСТАВАК)

54. Кад чувар шума начини неистинити реферат о горосечи, или, ако је неписмен, кад се његовим саслушањем код општинске власти начини такав реферат, онда у таквој радњи стоји дело из § 111. казн. зак. а не дело из § 133. т. 16. к. зак.

[III 19. X 1911. № 12980; види и т. 23 наших бележака].

Примедбе III 19 X 1911. № 12980.

» Да би стојало кажњиво дело из тач. 16. § 133. крив. зак. потребно је да чиновник поднесе навалице лажно извешће или изјашњење, у намери да коме корист принесе или да коме шкоди, а то значи да дотични чиновник таквим извешћем или изјашњењем није још створио такав доказ, да би сам по себи био у смислу § 234. крив. с. пост. потпун доказ о ономе о чему гласи. Кад то стоји, а међутим по овоме оптужењу тужба државног тужиоца преставља, да је оптужени на протоколу код општинског суда № 786 (а и код иследне власти на протоколу № 1083) изјавио; да је Х. и У. затекао у горосечи сеоске шуме, онда таква његова изјава, стављена на протокол у форми законом прописаној, преставља и по наведеном § 234. крив. с. пост. и по чл. 133. зак. о шумама, јавну исправу, дакле потпун доказ о ономе о чему гласи, а то је: да је извршена горосеча на месту, означеном у томе протоколу и да су исту означена лица и извршила.

Па како по чл. 133. зак. о шумама, на чувара шума лежи дужност, да потребан реферат поднесе, а то је према изложеноме оптужени својим саслушањем и учинио, на основу чега је и из-

виђање вршено, па он — оптужени — потом на коначном претресу изјавио: да оптужене X. и Y. није на сечи ухватио, због чега су они извршено пресудом Ђуприског првостеп. суда № 14027/1909. као невини ослобођени, — онда је Апелациони Суд погрешно одобрио пресуду првостепеног суда, налазећи да у радњи оптуженога стоји дело из тач. 19. § 133 казн. зак. већ је био дужан да изнесе законску оцену, да ли у таквој радњи његовој стоји дело из § 111. казн. зак. у вези са § 133. ист. зак. кад је од његове стране учињено све, што се за постојање овога дела тражи⁶.

Напомена. Оптужени чувар шума, по чл. 133. зак. о шумама надлежан је да састави реферат о горосечи, који по овоме законском пропису служи за доказ факата, који су у њему оверени. Он је такав реферат и начинио, т. ј. он сам није био у стању да га начини, пошто је неписмен али његово саслушање у општинском суду, који је опет надлежан за даљи рад по овоме предмету, представља грађење те исправе — реферата о горосечи. Овде је дакле оптужени, јавни службеник, издао извесну исправу у делокругу своје надлежности. Како је она неистинито издана то стоје елементи дела из § 111. к. зак. Дело подношаја лажног извешћа о коме се говори у тач. 16. § 133. к. зак. овде не стоји, пошто је службена радња оптуженога нарочито управљена на издање исправе по служби и има све услове из § 111. казн. зак. а § 133. казн. зак. у опште је комплементарне природе (као што се види из његовог првог одсека, гди се вели „ако ова не прелази у друга именована зла дела) па се овде не може ни да примени кад ми већ имамо друго дело, које је предвиђено у казненем закону¹).

55. Један случај оптужења за дело насилног побачаја (§§ 168. и 169. казн. закона).

Мотиви решења првостепеног суда.

Да би постојало дело насилног побачаја предвиђено и казнимо по § 168. крив. зак. потребно је да је трудна женска употребила спољна или унутарња средства, да свој плод умори или побаци, и да је услед тога дете рођено прерано или мртво или да је живо рођено, но услед тога умрло.

У даноме случају протоколом секције утврђено је да је нађен леш дечији, рођен доиста пре времена — у шестом месецу — али да се на истом није могао приметити ниједан траг, да је овај рођај његов насилно — спољним или унутарњим средствима пре времена изазван; и лекарским прегледом над опт. X. утврђује се и то, да ни код ње, — и ако је утврђен побачај детињег леша баш од њене стране, — није могло да се констатује, да је било ма каквих трагова, да је овај побачај био изазван механичким манипулацијама (трљањем, притискивањем итд.) а накнадним пак прегледом, према уверењу № 13647, није констатовано ни то, да

је било ма каквих трагова, да је овај побачај изазван и хемијским, унутарњим, средствима, и ако се у томе уверењу вели: да није искључена могућност за побачај хемијским средством, јер је преглед доцкан вршен, па су се, можда, трагови овога изгубили, кад се првим прегледом, још док је постојала вероватноћа да трагови употребе хемијског средства нису били исчезли — од овога ништа не констатује, што је знак да употреба овог средства у опште није ни била, а ово тим пре, што је овај преглед одоцњен био, па чак није извршен ни преглед напитка — лека из апотеке, који опт. X. вели да је употребила за побачај, да би се на тај начин могло тачно констатовати, да ли је баш он непосредан узрок за побачај детета. Према овоме суд не може узети као истинито ни тврђење опт. X. да је побачај следовао непосредно после испијања онога лека, што јој је опт. Y. дао, јер снага и дејство тога лека није испитано, да би се знало: је ли баш то било непосредан повод за побачај. С тога нема доказа за постојање дела из § 168. к. зак. итд.⁶.

Примедбе III-22. XII 1910. № 15064.

„Кад се признањем опт. X. на протоколу Бр. 19929, при коме је и на претресу остала, утврђује, да је она попила течност, коју јој је дао опт. Y. и да је одмах после тога побацила дете; а с друге стране кад акта истраге по овом оптужењу показују, да је лекарски преглед опт. X. извршен тек на две недеље после побачаја, када су се трагови од повреда на трбуху или другом органу опт. X. могли евентуално изгубити, онда је суд, ценећи помен. признање опт. X. по §§ 5, 51 и 225. крив. с. пост. у вези и односу с осталим прибраним доказним материјалом, требао да размисли и оцени: дали поменута радња оптужених не садржи оне битне елементе, чији скуп чини правни појам дела из § 168. казн. закона“.

Првостепени суд дао је на ове примедбе своје противразлоге, који су и усвојени у општој седници Касационог Суда, и тако је судско решење постало извршно.

[О. С. 12. XI 1911. № 14213].

Напомена. Судски рад по овоме делу не показује да је учињено све што треба за правилну истрагу и оцену овога оптужења. Он нам пружа материјала о томе: како се код нас истрага судских деликата површно врши и како се лако кривци ослобођавају. Нарочито код деликата, гди је истрага у вези с лекарском експертизом, она се врши непотпуно и непоуздано.

Судских лекара ми и немам, већ њихову дужност врше првенствено о.р. физикуси и срески лекари. Ови су и иначе оптерећени својим дужностима, а поред тога за овај рад нису ни хонорисани и онда овоме важном послу не приступају с довољно пажње и труда. С тога су, ваљда, њихови одговори на судска питања, обично нејасни и неодређени, и после овакве експертизе остаје отворено поље за извођење произвољних

закључака. Права је потреба да се наша судска експертиза постави на бољу и сигурнију основу.

У конкретном случају оптужена X. признаје да је употребила неко хемијско средство за побачај и одма потом побацила, а лекарским уверењем тврди се да није искључена могућност да је такво средство и употребљено. Кад то стоји и кад је уз то лекарски констатован и побачај детета, онда је збиља имало разлога да се усвоје примедбе оделења и да се даљом судском истрагом и оценом постара за проналазак материјалне истине. Могло се трагати: а) да ли је оптужена имала каквог повода да учини лажно признање, које се слаже с појединим моментима, истрагом утврђеним, б) да ли је вероватно да је побачај наступио од каквог другог узрока итд. Према резултату и оцени свега материјала, прикупљеног истрагом, суд би тек имао да се одлучи оће ли ово признање примити или одбаци.

Ну и при досадањем стању истраге било је довољно разлога да се признање оптужене X. по § 225. крив. с. пост. узме као правни доказ, је оно одговара погодбама, које су постављене у овоме законском пропису.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

О ЕКСТРАДИЦИЈИ КРИВАЦА — С ПОГЛЕДОМ НА ПОЗИТИВНЕ ПРОПИСЕ СРПСКИХ ЗАКОНА

ОД
АЛ. ЈОВ. КУЗМАНОВИЋА

(НАСТАВАК)

Општа одбрана и општа сигурност, на којој треба да раде државе садејствовањем, не налажу да се екстрадицији приступа без обзира на тежину кривичних дела и без обзира на специјалне карактере, које имају поједина кривична дела према држави и друштву.

Екстрадиција тражи притварање кривца, да би се ова могла у своје време извршити; због тога притварања екстрадицији се не приступа за лака кривична дела, јер ова мера процедуре често ни из далека не стоји у сразмери са казном, коју повлачи кривично дело. С тога се издавање врши само за тежа кривична дела, за која је вредно тражити помоћ и од друге државе. За већину злочиних дела и за извесан број по врсти преступних дела екстрадиција се дозвољава. Која су та кривична дела, због којих једна држава другој издаје кривце, набраја се у међународним уговорима о издавању кривца. Захтева се, да дотично дело, због кога се тражи екстрадиција, буде кажњиво по законима обе државе, и оне која тражи и оне која је умољена, јер се екстрадицији прибегава у циљу опште одбране, а интерес за општу одбрану не огледа се, кад дело није кажњиво по законима обе државе. Сва стварно тежа дела обично кажњавају све културне државе, и онда у услову за екстрадицију, да дело буде кажњиво

¹) Види и Ценић, коментар, код §§ 111. и 133. казн. зак.

по законима како земље, која издаваће тражи, тако и умољене државе, огледа се онај захтев, да се екстрадиција чини само за тежа а не и за незнатна кривична дела. Дела, због којих се екстрадиција одобрава, јесу: а. по конвенцији српско-италијанској: оцеубиство, детоубиство, намерно убиство с предумишљањем или без предумишљаја, тровање; злостављање и повреда, хотимична с предумишљањем, проузроковање какве неизлечиве болести, трајне неспособности за рад, потпуног губитка једног органа телесног, тешког осакаћења, или смрти без намере на убиство; двоженство, одвођење малолетних, силовање, побацивање; дело против наравствености извршено насилно или извршено ненасилно према детету, мушком или женском, испод четрнаест година; дела која помажу разврат малолетних лица; напуштање, прикривање, размењивање, подметање и крађа деце; паљевине; рушења зграда, парних машина, и телеграфа; уништавање докумената или других јавних исправа; удружење злочинаца; теже крађе или кад покрађа пређе вредност од хиљаду динара; отмица, изнуда; претња о нападу на лица и ствари, које се кажњавају као злочини; повреда личне слободе и неприкосновености стана, извршена од појединаца; кривице о лажном новцу и папирима од вредности као и о лажним знаковима; лажно сведочење и подмићење сведока; кривоклетника; незаконно наплаћивање такса, утаја државног новца и подмићење чиновника; лажно банкротство и превара учињена од стране презадуженог дужника; превара и злоупотреба поверења; кривице учињене у погледу лађа, особља и ствари на лађи; утаја ствари добивених од кривица предвиђених конвенцијом; — б. по конвенцији српско-швајцарској: намерно убиство, оцеубиство, детоубиство, тровање, побацивање; двоженство; силовање; дело против наравствености извршено насилно, или извршено без насиља према детету испод четрнаесте године; одвођење малолетника; напуштање, прикривање, размењивање, подметање и крађа деце; злостављање и повреда намерна, која је проузроковала смрт, болест или неспособност за рад преко двадесет дана, или која повлачи за собом осакаћење, слепоћу, губитак једног ока или другу сталну слабост; завере противу лица или имања, које се кажњавају као злочини; повреда личне слободе и стана од појединаца; паљевине, крађе, отмице, изнуде, преваре; злоупотребе чиновничке, и подмићење чиновника; кривице о лажном новцу и папирима од вредности као и о лажним знаковима; лажно сведочење; кривоклетство; подмићење сведока; клевета; лажно банкротство; поништај туђих ствари; уништење докумената и јавних исправа; кварење железница, парних машина и телеграфа; удружење злочинаца за чињење дела предвиђених овом конвенцијом, и прикривање ствари добивених од кривичних дела такође предвиђених конвенцијом; — в. по конвенцији српско-белгијској она, која су предвиђена у конвенцији српско-италијанској; — г. по конвенцији српско-холандској:

убиства, уцене, злоставе и тешке повреде; побацивање; силовање и дела против наравствености; блуд са женском испод 16 година старости; дела која помажу разврат малолетних лица; двоженство; одвођење, прикривање, поништење и подметање детета, или изношење да дете постоји; одвођење малолетника; дела о лажном новцу и лажним знаковима; фалсификати и употребе лажних исправа; кривоклетство; подмићење чиновника, примање мита, и злоупотребе чиновника при руковању новцем и стварима; паљевина; поништај туђих зграда; насилни напад противу личности или имања; побуна на лађи; кварење железница; крађе, преваре утаје и лажна банкротства; — д. по конвенцији између Србије и Велике Британије: убиства, покушаји убиства, и завереничке припреме за убиство; тешке телесне повреде; дела о лажном новцу; фалсификати; крађа и утаја; поништај туђег имања; преваре; примање ствари добивених крађом или утајом; лажно банкротство; кривоклетство; силовање; блуд са женском испод 14 година старости или покушај тога; кривична дела противу чедности; побацивање; напуштање деце; лишавање личне слободе; повреда стана; паљевине; разбојништва; квар на железници; изнуда; трговина робљем; и дела на мору и лађи као побуна, гусарство и томе подобно; — ђ. по конвенцији између Србије и Уједињених Америчких Држава: убиства и покушаји убиства; паљевине; разбојништва и теже крађе; фалсификовање и употреба лажних исправа; дела о лажном новцу и знаковима; утаје и преваре; кривоклетство; силовање, одвођење; кварење железница; трговина робљем; и дела на мору и лађи; — е. по конвенцији српско-аустро-угарској: убиства, побачаји; хотимична телесна повреда и злостављање; прикривање, поништај, подметање детета или изношење да дете постоји; напуштање детета, одвођење малолетника или жена; дела против неприкосновености стана; силовање; дела против благонаравствености; двоженство; фалсификати; дела о лажном новцу и знаковима; лажно сведочење и поткупљивање сведока; лажна заклетва; проневере и незаконита наплаћивања од стране чиновника; подмићивање чиновника; крађа и разбојништво; насилна изнуда; утаја и превара; лажно банкротство; поништај туђих ствари; паљевине; злочиначка употреба експлозива; дела која могу изазвати поплаву; дела против безбедности бродова и железница; дела против јавне здравствености; прикривање ствари крадених или утајених; помагање кривцу да казну избегне; удружење зликоваца ради чињења кривичних дела.

Од захтева, да су дотична кривична дела, због којих се екстрадиција тражи, кажњива по законима обе државе, одступа се само код извесних дела, која по правном осећању долазе неоспорно у недопуштене радње, али за чије кажњивање у појединим земљама нема законског наређења за то, што је у њима н. пр. немогуће учинити таква дела.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ПРОФЕСИЈОНАЛНИ ЗЛОЧИНЦИ

(НАСТАВАК)

Дечји криминалитет.

Најзад у свима земљама констатује се, и у статистикама градова и у статистикама села, веома знатна сразмера младих људи у криминалитету. Сразмера ова мања је, истина, у селима, и малим градовима но у великим градовима, али је ипак доста знатна и довољна да привуче пажњу криминалисте и полицајца.

Оно што је нарочито за узнемиравање, то је што млади злочинци не врше злочине и преступе само против сопствености, већ и против личности. У статистикама убистава налазимо их у знатном броју. Човек се мора пренеразити кад чује, да је велики део убистава последњих година извршен од младих људи, и то на најсвирепији начин. Почев од младог Тропљана (стар 20 год.), убице фамилије Кинг (6 личности), млади људи извршили су ове покоље: Леклерк, стар 18 год., убио је три лица; Жакијар, стар 17 год. и Виени, стар 15 год., убили су пет лица; Греми, стар 16 год. убио је једног старог рентијера, једну жену и запалио један ферм, итд.

Узроке увећавању дечјег криминалитета испитивали су криминалисте и одлични социјолози. Немогуће је, у осталом, испитати у детаљима ове узроке, нити ово испитивање интересује директно практичара. Може се само рећи, да је школски вагабондаж врло важан фактор увећања дечјег криминалитета, који се обично јавља услед дезорганизације домаћег огњишта. Отац и мати врло часни у осталом принуђени су да по цео дан проведу ван куће, на раду, и да на овај начин напусте дете, које налази на улици рђаве другове и, угледајући се на њих престаје одлазити у школу.

У малим градовима, ово напуштање школе мање је опасно, јер учитељ, позивајући родитеље, успева да малу скитницу брзо врати у школу. Сасвим је, пак, друга ствар у великим местима, где учитељ није у стању да ово учини. Чак и у селима често му је немогуће да скупи своје стадо, јер овде сами родитељи задржавају понекад децу од школе због разних својих послова. У овим случајевима, истина, од школског вагабондажа нема никакве опасности по криминалитет.

Друштво фамилијарног патронажа у Паризу предузело је озбиљну анкету у времену од 1900. до 1903. год. поред 646 фамилија, о чијој је деци оно водило старање, и констатовало, да је међу овим фамилијама било:

161 нормалних и легетимних;

116 дезорганизованих разводом родитеља,

322 дезорганизованих смрћу једног или оба родитеља, и

78 нормално-природних.

Изгледа, на први поглед, да корупција деце постоји само по градовима, и то нарочито по великим градовима, али

У ствари није тако. Скорашњи злочин, као нпр. онај Жилијев, доказују да ова опасност постоји и у селима, само што је у овима надзор много лакши но у великим градовима.

Специјализирање професионалних злочинаца.

Казали смо раније да се професионални злочинци, нарочито по градовима, деле на две категорије: *вишу* и *нижу*. У свакој од ових категорија налази се велики број специјалиста. И доиста, злочиначки се свет специјализира. Према своме старом занату, ако га је имао, или према околина у којој се нашао, почетник бира један специјалитет. Металски радници, бравари или механичари и. пр. изабраше првенствено такав специјалитет, у коме ће моћи искористити своје професионално знање. Они ће се одати крађама помоћу обијања или калауза, док ће литограф постати лако фалсификатор итд.

Индивидуе, које никуд нису радиле какав занат, и које с тога не притежавају специјалних знања, почињу, готово увек, своје шегртство извршењем лаких крађа, као што су н. пр. крађе из излога, од заспалих или пијаних лица итд.

Похођење судских претреса.

Велики број повратника посећује ревносно судске претресе, али не из радозналости, већ да на њима што научи. То је њихова *заједничка школа*, као што они велу. Говори искусних вештака привлаче увек њихову пажњу, јер из њих сазнају шта не треба да раде приликом вршења својих дела. Са овог разлога потребно је, да вештаци своја излагања чине на такав начин, како ће их моћи пратити само судије, поротници и адвокати.

Посећујући судске претресе, повратници се упознавају и са кривичним законом и поступком. Понеки од њих знају ове законе као и сами адвокати, и човек се у истини изненађује слушајући их како о појединим случајевима дискутују начином чисто правничким.

Специјалисте више класе разликују се од специјалиста ниже класе. Први су много вештији од других. Као главне специјалитете више класе налазимо: крађе по великим хотелима, преваре при коцкању, крађе накита итд.

Специјалитети ниже класе ови су: крађе помоћу обијања, ноћни напади, отмица, крађа из чекмежета итд.

Извесне врсте злочина и престопа заједничке су обема категоријама преступника, али ипак у начину њиховог извршења постоји увек велика разлика. Индивидуе, које припадају првој категорији, ретко се кад ослањају на случај при своме раду, већ се увек добро обавештавају и окружују потребним мерама предострожности. Поред овога, оне предузимају „*посоа*“ само онда, кад су уверене да ће његова добит бити сразмерна опасности којој се излажу.

Нижа класа ради брутално и са врло мало обазривости.

Место састанка специјалиста.

По великим градовима специјалисте се састају на нарочитим местима, обично у појединим кафанама. Тако се, набављачи женскиња за јавне куће у Паризу састају у кафани, која се налази у једној од најживљих улица. Недалеко од ове кафане налази се једна друга, коју искључиво посећују крадљивци по мансардама. У једној другој великој париској улици налази се, такође, кафана, у којој се састају крадљивци драгоцености, и продају покрађу јатацима.

У самом центру Марсеља налази се више кафана и продавница пића, у којима се састају поједини злочинци — специјалисте.

У Берлину, у чекаоницама треће и четврте класе, на шлеској железничкој станици, скупљају се коцкари у циљу пљачкања руских и пољских емиграната, или пољских радника који се враћају после жетве.

Ова места састанака специјалиста не треба мешати са кафанама, баловима итд. који служе за опште састанке свију злочинаца.

Злочинци специјалисте у опште су много боље одевени, и често се ни по чему не разликују од часних посетилаца кафана. Они, који нису посвећени у обичаје професионалних преступника, помешаће их лако са радницима, трговачким путницима итд. који су дошли да с друговима разговарају о пословима, или да „угасе жеђ“.

Психологија професионалних злочинаца.

Било би више него дрско стварати психологију, која би се примењивала на све професионалне злочинце. Као и код часне популације, психологија злочинаца варира од једне индивидуе као другој. Па ипак постоји неколико карактерних црта, које се налазе код великог броја професионалних злочинаца. Познавање њихово важно је за практичног криминалисту, јер му може користити у истрагама. Ми ћемо их с тога укратко изложити, не претендујући ни најмање да од њих стварамо законе, као што то чине извесни теоричари криминално антропологије. Сам тај факт што су ове карактерне црте констатоване код великог броја злочинаца, не значи још да се оне морају наћи код свију злочинаца.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ПОУЧНО-ЗАБАВНИ ДЕО

ВИДОКОВИ МЕМОАРИ

(НАСТАВАК)

Син. Континентална опсада! Шта је то оче? То је нешто на води?

Маги. Да, кажи нам шта то значи, само тачно.

Отац. То ће рећи да је кројач без сумње добро опкољен.

Маги. Сиромаш човек! Сигурна сам да ће га затворити... Кад би зависило од мене за таква дела, која нису кривична, ја бих га сакрила у моју кошуљу...

Отац. Знаш ли ти колики је тај кројач? Он је крупан човек!

Маги. Свеједно, сакрила бих га ипак. Волела бих кад би дошао амо; ти се сећаш онога војног бегунца...

Отац. Ћути, ћути, ево их пењу се.

Друга сцена

Претходни, комесар, жандарми, шпијуни.

У том тренутку комесар и његови пратиоци, пошто су претресли целу кућу одозго до доле, стигосе на четврти спрат.

Комесар. А, врата отворена... Опростите што вас узнемиравам, али то чиним у општем интересу... Ви имате као суседа једног великог разбојника, човека који је у стању убити оца и мајку.

Жена. Шта? Господин Видок!

Комесар. Да, Видок, Госпођо, и ја тражим од вас, ако сте га ви или ваш муж примили, да ми га одмах и без изговора издате.

Жена. Ах, Господине комесаро, можете прегледати свуда ако вам то чини задовољство... Ми да сакријемо једног...

Комесар. Молим вас... закон је врло строг! има један параграф, који се не шали и могли би се изложити великим казнама; за једног осуђеника ништа мање него...

Муж. (живо) Не бојимо се ми ничега, господине комесаре.

Комесар. Тако и треба... ја вама потпуно верујем, али да не бих имао шта себи пребацити, ви ћете ми дозволити да извршим један мали претрес, то је проста формалност. (Окрећући се својим пратиоцима) Господо, изласци су обезбеђени?

Пошто је озбиљно прегледао прву собу, комесар уђе у ону где сам ја био. — А у овом кревету? рече он дижући завесе и ја осетим како се крај мојих ногу подиже душек и полако опет спусти. — „Нема га! Као да је постао невидљив рече комесар; треба баталити“. Нико не може да појми колики су ми терет ове речи олакшале. Најзад комесар са својима оде, жена казандијина из учтивости их испрати, а ја остах са оцем, сином и једном девојчицом који нису ни помишљали да сам тако близу њих. Они ме почеше жалити. Али ускоро госпођа Фосе дотрча прескачући све два и два басмака; беше врло задихана и уплашена.

Трећа сцена.

Муж, жена и син.

Жена. О, Боже, Боже, колико је само света скупљено на улици! Страшне се ствари говоре за г. Видока, па ипак ја мислим да ту има нечег истинитог; где је дима ту и ватре има. У осталом, ја тога човека нисам ни видела да ради и ако се зове мајстор — кројач.

Муж. И ти си као и други свет, правни му неке претпоставке; видиш каква си брбљивица! Међутим, нас се само

При преводу по новом закону обоје будемо преведени за писаре II. класе. Доцније тај писар буде отпуштен, и у пр. години опет враћен за писара II. класе.

Указом од 2. маја тек. год. добијемо обоје за писаре I. класе стим да сам у указу пред њим.

Године службе он има више од мене. Није зато, што се овде тиче мога старешинства, но држим да је моје мишљење правилно, кад налазим да сам старији, из ових разлога:

Што сам пре њега постао писар I. класе по старом закону: и

Што сам у указу од 2. пр. месеца, на првом месту између свих унапређених писара.

— На ово питање одговарамо:

По § 1. закона о чиновницима грађанског реда, „својство“ чиновника задобија се указом, а по § 2. истог закона, од тога дана почињу и сва права чиновничка.

Према овоме, а с обзиром и на § 8. овога закона, по коме су године службе без утицаја на право унапређења, има се узети: да је старији онај који је први добио старију — вишу класу.

И, како и овде стоји случај, да је један добио I класу 16. марта 1905. год., а други тек крајем јуна исте године, то се има узети, да је старији онај, који је добио I класу месеца марта, јер доцније изједначавање није изменило овај факат.

Без овога, она околност, што је неко у једном указу први поменут, не би пружала право старешинства, јер се то има узети као ствар случаја, пошто код полицијских чиновника у опште не постоји ранглиста.

III

Деловођа општине блажевске пита:

„С. Ђ. књијар, под 28 јуном 1911. г. издао је уверење једноме лицу, о томе, да у његовој књијари нема монопол. образаца од 2 динара, а на исто није приложио таксу у 2 динара тач. 4 такс. тарифе зак. о таксама. Поменуто лице ово уверење приложило је уз жалбу, изјављену на пресуду суда општ. Б. Број 659, на коју је жалбу утиснуло марку од 2 динара, и првостепени суд К. одобрио је пресуду општ. суда решењем Бр. 27887 1911. године

Књијар С. за неприлопљену таксу у два динара, учинио је кривицу из чл. 51 зак. о таксама.

Моли се уредништво за објашњење у П. Гласнику:

Да ли је за извиђање овог дела и осуду надлежан општински суд, пред који је поменуто уверење дошло; јер члан 51 став 3 гласи: „за изрицање осуда надлежне су све власти пред које таква исправа дође,“ а чл. пак 61 тач. 5 гласи: за дела из чл. 54, као и за дела из чл. 51. и 53. овог закона, која се појаве пред самоуправним властима, пореска одељења.“

— На ово питање одговарамо:

У овом истакнутом питању стоји случај чл. 53. закона о таксама, и за изви-

ђај и осуду надлежна су пореска одељења према тачци 5. чл. 61. истог закона.

Нека, дакле, суд пошаље уверење одељењу, а оно ће учинити даље што треба по закону.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

У колико Београд постаје сваки даном све сигурнији од домаћих опаснијих злочинаца, који одавде узмичу услед јаке контроле над осуђеним лицима и сумњивим светом у опште, у толико је приметнија најезда страних, ме-

мислили да су га изгубили, а нико није не само уочио крадљивце. већ није ни приметно кад је покрађен, те је хватање крадљиваца у толико било теже. Ну после неколико дана живог трагања, крадљивци су ипак били похватани. Двојицу су детективи ухватили у Сабornoј Цркви о Видовданској свечаној служби за покој изгинулим на Косову, а трећи је ухваћен на трамвају, све при покушају да извуку кесе, при чему су једино од детектива и примећени, а не и од оних којима су новац покушали да покраду. То су:

1. **Михајло Маркопас**, родом из Атине, са станом у Цариграду, одакле прави излете по Европи, стар око 40 година, угојен;

2. **Демостен Нерократос**, родом из Ши-реје, са станом опет у Цариграду, стар око 32 године, сув, и

ђународних злочинаца противу имовине. Будући непознати београдским полицијцима и криминалној архиви Управе Београда, заклоњени исправним пасошима, господским изгледом и оделом, становањем по бољим хотелима и вештим манипулисањем при својим операцијама,

3. **Михајло Себеф — Војаџијев**, родом из Селвијева у Бугарској, стар око 35 година, висок, крупних прних бркова.

Кад су приведени полицији протестовали су најодсудније што се „бесправно као исправни људи“ лишавају слободе, ну после опсежног

успу да изврше по коју крађу, док на послетку махом не буду ухваћени.

Тако су и ових дана биле учестале крађе из цепова, нарочито по трамвајима и у време кад су највише посећени. Покрађени су се само жалили на нестанак новчаника, неки су чак

саслушања, нарочито кад су видели спрењене депеше за њихове и друге стране полиције, којима се о њима тражи обавештење, признали су да су коцкари.

На учињена питања управи су стигли одговори из Цариграда, Букурешта и Софије, да

су сва тројица познати као опасни крадљивци. Маркопас је од њих највештији и најпрепределији. При њему је пађена једна справа, у виду неких малих кљешта, са којом се сваки кључ у вратима може обрнути и на тај начин закључана врата отворити. Према томе, тај се

Радован Кнежевић, тежак, из Петровог Села, родом из Црне Горе, који одговара за убиство, побегао је из притвора.

Он је стар 20 година, повисок, изгледа мало погурен, добро развијен, малих наусница. Денеша начелника ср. кључког Бр. 9311.

Јакша М. Аксентијевић, из Сладаје, извршио је убиство и побегао. Он је стар 28 година, црномањаст, сув, има шиљасту браду, брчића заковрчених. У оделу је сељачком онога краја.

Денеша начелника среза десноточког. Бр. 8464.

Аца Макевић келнер, из Дреновца у срезу мачванском, одговара за превару али се налази у бегству.

Он је стар 19 година, повисок, смеђ, одело грађанско.

Денеша начелства округа подриноског, Бр. 9550.

Маринко Мијајловић, из Ланича, окр. по-пожаревачког, који одговара за крађу, побегао је испред спроводника. Он је стар 25 година, средњег раста, без браде, бркова кратких, косе црне.

Денеша начелника среза ресавског Бр. 12419.

Манојло-Миливој Петровић, сарачки радник, одговара за повреду тела, али му се не зна место борављења.

Он је стар 20 година, а остали опис му је непознат.

Денеша начелства округа ваљевског Бр. 978.

Чедомир Комошевић, бивши осуђеник, одговара за крађу, али се налази у бегству.

Он је стар 25—26 година, раста средњег, погурен, у лицу у опште плав, очију зелених, носа прилично великог, правилног, браде и бркова нема, кад говори он мало уљка, очима

не зауставља само на ценим крађама, само што је за ове друге био преухитрен. Из Букурешког извештаја види се, да су и тамо били ова тројица заједно, те изгледа да стално заједнички раде. Али су у Београду све подвојено, у разним хотелима, становима. Двојица су више поћевали у Земуну, а у Београд само преко дана прелазили.

Од како су они похашени крађе су одједном престале, али како противу њих није било доказа, то су после издржаног тридесетодневног затвора у полицијској «Главњачи» протерани на свагда из Србије. Али су у Београду премерени, фотографисани, а о њима узети и прибављени сви потребни подаци и од стране полицијских органа добро упузнати. Нека на ове тиче селице и остале полицијске власти обратe пажњу, ако би их пут нешто опет нацео у Србију у које име им и износимо слике.

ПОТЕРЕ

Петар Милошевић, б. жандарм, одвео је Петкану жену Живојина Пејића, тежака из Рибара. Петар је стар 50 година, средњег раста, плав, бркове шиша, у новом оделу од шајка. Петкана има око 45 година, средњег раста, плава, сувоњава, на десном образу има младеж, у оделу је сељачком.

Денеша начелника ср. беличког Бр. 11368.

Лука Новаковић, браварски калфа, из Крагујевца, извршеном пресудом првостепеног суда од 18. марта пр. год. Бр. 14587, кажњен је са 15 дана затвора за дело из § 250. а. кр. закона.

Његово место бављења непознато је.

Пронађеног треба подвргнути издржавању горње казне, и о извршењу известити надлежну власт.

Акт нач. округа крагујевачког Бр. 10460.

Стеван Петровић, осуђеник нишког казненог завода, побегао је. Он је родом из А.-Угарске, стар 28 година, раста омаленог, у лицу црн, сув, очију смеђих, на левој руци до лакта има одоздо позледину.

Тисосав—Тихомир—Марјановић, осуђеник београдског казненог завода, чију слику износимо, побегао је. Родом је из Стрмова, среза рачанског, оруга ужичког, стар 23 године, средњег раста, смеђе косе, жућкасто зелених очију; од особених знакова има: на левој руци белегу од посекотине у облику праве линије, правца хоризонталног, величине

1 см., удаљена за 1.5 испод корена кажи-прста; младеж величине житног зрна, удаљен за 2 см. испод грла; белегу од посекотине у облику праве линије, правца хоризонталног, величине 2.5 см. на рену десне обрве; белегу неправилна облика величине 3/2.5 с. на среди превоја леве стопале.

Акт Управе београдског казненог завода Бр. 3772.

Коста Станковић, из Орана, има да издржи десет дана затвора по судској пресуди али је у бегству. Стар је 18 година, висок, црномањаст, у оделу сељачком. Пронађеног треба ставити у затвор, а по извршеној казни известити начелника среза јабланичког.

Денеша среза јабланичког Бр. 13142.

жмирка, и врло се често смеје безразложно. Одело сељачко од жутог шајка.

Денеша начелника ср. прокупачког Бр. 12870.

Павле Раденковић, Јован Маринковић и Лазар Стојановић, Цигани, чији је опис непознат, извршили су крађу у селу Подунавцима и побегли.

Денеша начелника среза жичког Бр. 8723.

Пантелија-Паја Јовановић, Циганин из Кртинске, који одговара због крађе, побегао је од власти. Он је стар 30 година, средњег раста, развијен, косе црне, бркова црних, великих. Одело сељачко.

Акт начелника ср. посавског окр. ваљевског, Бр. 8621.

Тодор Иванов, осуђеник пожаревачког казненог завода, чију слику износимо, побегао је. Родом је из Сергијевца, округа трибеског у Бугарској, стар 18 година, раста средњег, очију затворено плавих, косе смеђе; од особених знакова има: на левом лакту белегу од посекогине, крива линија, величине 2 см. страна спољна; на кажипрсту леве руке више белега од посекогине равне величине страна унутрашња; на десном лакту белегу од чира вели-

жарно их упуте властима које су потернице издале, с позивом на означене бројеве акта или депеша.

ТРАЖИ СЕ

Николу Станева, из Шлевне у Бугарској, тражи породица преко Бугарског посланства. Он је по свој прилици у Нишу или Лесковцу.

чине и облика петпарца страна спољна; и са десне стране темена белегу од ране неправилна облика величине 2/1 см.

Депеша Управе пожаревачког казненог завода Бр. 2583.

Костантин Димитријевић, тежак из Надежа, у срезу расинском, чију слику износимо, одвео је незнано куд **Драгићу** — Гину, малолетну кћер Аксентија Милутиновића, учитеља из Надежа.

Пре тога он је обио врата на кући Милутиновића и покрао: 240 динара у новчаницама од по 20 динара; два пара златних минђуша, два златна претена, једну златну иглу, сто метара српскога платна и разне друге кућевне ствари.

Костантин има око 30 година, стаса високог, танког, образа дугих, лица и очију црних, малих кратких бркова.

Кад се насмеје онда му особити изглед дају два горња предња зуба, који су на крајевима уздуж до десни црни.

Од одела носи копоран и панталоне од шајка лепе израде, на глави жуктасти шешир а на ногама грађене опанке.

Драгића је средњег стаса, има 14—15 година, добро развијена, округлих белих образа, црних очију, обрва и косе такође црне.

Акт градеког судије за град Крушевац Бр. 6193.

Препоручује се полицијским и општинским властима, да за овим побеглим лицима учине најживљу потеру, и у случају проналаска стра-

Ако из каквих разлога не би хтео да се врати породици, онда бар да јој се јави, како би му послала новчану помоћ, јер сазнаје да је он у бедним приликама. Станев је по занимању кројач, проседе косе, риђих бркова, кестењастих очију, слабуњав и блед у лицу.

Пронађеном треба ово саопштити на потпис, па о томе извести ово одељење, с позивом на његов акт АБр. 974.

Аћим, син Јелене Стојнић, из Шапца, штампарски шегрт, још прошле године отумарао је незнано куд.

Он је стар 14 година, омален, смеђ, у десно око фаличан.

Акт начелства округа подринског Бр. 2917.

КРАЂЕ СТОКЕ

Радоју Новаковићу, из Добрујевца, украден је коњ длаке жуте, цветаст, матор 4 године, има жиг Т.

Депеша начелника ср. бољевачког Бр. 1049.

Симеуну Петровићу — **Мошићу** — из Жидиља, украдена је кобила алатаста, матора 8 година, има жиг О. а на десном оку има белу белегу, величине кукурузног зрна.

Депеша начелника среза деспотовачког Бр. 8592.

Ђорђу Велимировићу, из Црвене Јабукe, украден је коњ длаке алатасте, цветаст, висок 136. см. има жиг В. с десне стране испод ребара има једну гуку величине кокошијег јајета, матор 5 година.

Депеша начелника среза тамнавског Бр. 11111.

Крсману Недељковићу, из Лозне, украдена је крвава јалова, цветаста, матора 3 године. Депеша начелника среза трстеничког Бр. 9447

Милети Бајкићу, из Свилајинца, украдене су две кобиле. Једна је затворено доратаста, матора 6 година, има жиг О и у десно око ћорави. Друга алатаста, матора 7 година, жиг О, на челу цветаста.

Депеша начелника среза ресавског Бр. 12264.

Милану Раковићу, из Бреснице, украдена је крвава јалова, матора 4 године, длаке жуто беле, без роваша, рогова виластих, три су јој сисе неразвијене — алчак.

Акт начелника среза љубињског Бр. 8998.

Михајлу Јовановићу, из Реснице, украден је коњ мрко доратаст, ровашен у оба ува, цветаст, матор 8 година, има жиг Т.

Депеша начелника среза деспотовачког Бр. 7080.

Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ове покрађе.

МАНГУП СТОКА

У општини беловодској налази се мангуп во, длаке сиве, матор 8 година.

Депеша начелника среза лужничког Бр. 5419.

У општини доњо-присјанској, налази се мангуп во, длаке мрке, без роваша, рогова виластих.

Депеша начелника ср. власотиначког Бр. 9108.

Код суда општине сираковићке налази се мангуп кобила, длаке доратасте, цветаста, лева задња нога путаста, жиг О.

Код суда општине в. градинтанске налази се мангуп коњ, длаке загасите, матор 10 г. Депеша начелника ср. рамског Бр. 9129.

Код начелника среза жичког налазе се две мангуп кобиле. Једна је длаке беле, са жигом положено В. без роваша, матора 10. година, у једно око ћорави. Друга је длаке зелене, матора 5 година, слена, без жига и роваша, Акт начелника среза жичког Бр. 9285.

За сву ову стоку траже се сопственици.

НАЂЕН ЛЕШ

У Сави, код железничког моста, нађен је један утопљеник, чија се идентичност није могла утврдити.

Утопљено лице старо је око 40 година, средњег раста, бркова смеђих, густих, косе местимице проседе.

Од одела има: плави чохани фермен, кожух, кошуљу и гаће од српског платна, на ногама шарене сељачке чарапе и дубоке сарачке опанке, на глави црну шубару, опасно је узаном калемфарком шамијом.

Родбина, чијег је члана нестало, а позва га у описаном лицу, нека се јави кварту савамалском с позивом на његов акт Бр. 7003.